

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ЗА
ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО
РЕГУЛИРАНЕ**

Относно: Обществено обсъждане на проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2023 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

През настоящата година, която е начало на новия регулаторен период 2022 – 2026 г., на всяко обществено обсъждане на бизнес плановете и ценови предложения на ВиК операторите омбудсманът изрази категорични становища, с които се обяви против драстичното поскъпване на питейната вода в обслужваните региони. От една страна, в условията на кризи (икономическа, политическа, финансова, постковид), при огромна инфлация (годишна инфлация за октомври 2022 г. спрямо октомври 2021 г. – 17,6%), за гражданите става все по-непосилно да погасяват нарастващите сметки за вода. От друга – реални ползи за потребителите от повишението на цената няма, тъй като качеството на услугата не се подобрява.

Категорична съм, че това е в нарушение на принципите, от които следва да се ръководи КЕВР, съгласно Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги:

- осигуряване на условия за предоставяне на всеобщ достъп до ВиК услугите;
- защита на интересите на потребителите;
- икономическа обосновааност на цените на В и К услугите;
- отчитане нуждите на потребителите, които поради географски, теренни или други причини се намират в неравнопоставено положение.

За съжаление КЕВР не взе предвид изразените аргументи от омбудсмана и увеличи цените на услугите на деветнадесет ВиК оператора. Средното увеличение на комплексната ВиК услуга за 2022 г. спрямо 2021 г. е 36 %.

От Доклада на работната група е видно, че за 13 от 19-те области на страната, чиито ВиК оператори имат одобрени бизнес планове за регулаторен период 2022 г. – 2026 г., цените на ВиК услугите през 2023 г. се увеличават.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В област Смолян, където и в момента цената на ВиК услугата е на четвърто място в страната, е предвидено най-голямото увеличение (24 %) в сравнение с утвърдените цени за 2022 г. От 01.01.2023 г. жителите на Смолян и региона ще бъдат принудени да плащат с цели 68 % по-скъпа ВиК услуга спрямо началото на 2022 г.

Гражданите на Омуртаг многократно протестират по повод въведения от години изключително тежък режим на водоподаване. През следващата година те ще се наложи да заплащат с 3 % по-скъпа вода от утвърдената цена за 2022 г. и с 41 % по-скъпа услуга спрямо цената за 2021 г., въпреки че проблемите с качеството на услугата не се разрешават.

Липсата на справедливост е това, което гражданите не приемат и срещу което основателно се противопоставят.

Отново се налага да обърна внимание, че изпълнението на показателите за качество ПК 4а и ПК 4б - „обща загуба на вода във водоснабдителните системи“, не се вземат предвид от регулатора при изменението на цената на ВиК услугата за 2023 г. Оценявам, че действията на КЕВР са съобразени с нормативните разпоредби, но през годините многократно подчертавах, че загубите на вода по водоснабдителната мрежа са една от основните причини за преминаването към режимно водоподаване в стотици населени места в страната.

Показателни са и данните от Сравнителен анализ на КЕВР за ВиК сектора за 2021 г., съгласно които за 16 от 19-те ВиК оператора с одобрени бизнес планове за настоящия регулаторен период, оценката на КЕВР за показател „обща загуба на вода“ е „пълно неизпълнение“. В областите Монтана, Ямбол, Разград, Търговище, Варна, Плевен и Враца общите загуби на вода надхвърлят 60 %. Потърпевши са потребителите. Основателно е искането им - цената да бъде намалена, когато ВиК операторите допускат високи загуби на вода.

Действително, през м. април 2021 г. КЕВР прие Указания за регулаторен период 2022 г. – 2026 г., съгласно които показателят за качество - ПК4а „обща загуба на вода във водоснабдителната система“ е определен от Комисията като показател за ефективност, но той ще се прилага за изменението на цените на ВиК услугата след третата година от регулаторния период и чак през първата година от следващия. До тогава обаче гражданите ще заплащат цена за услуга, която не отговаря на качеството ѝ на предоставяне, което не е справедливо.

Относно социалната поносимост на цената на ВиК услугите за 2023 г. следва да отбележа, че КЕВР не е публикувала данните, използвани за изчисляването ѝ - средномесечен паричен доход на лице от домакинството

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

по области за 2021 г. от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“.

От Доклада на работната група става ясно, че тези данни са предоставени от Националния статистически институт (НСИ) с условието, при публикуването им да бъдат посочени стойностите на максималната грешка за всяка област. Това е наложително, предвид факта, че тези данни са ненадеждни.

Многократно съм подчертавала, че при определяне на социалната поносимост, която играе основна роля за гарантиране възможността на гражданите да погасяват задълженията си за вода, следва да се ползват доказано надеждни данни.

Много близки до социалната поносимост са цените на ВиК услугите за 2023 г. на: „Водоснабдяване-Дунав“ ЕООД (цена с ДДС - 5,191 лв., при социална поносимост с ДДС - 5,384 лв.), „ВиК“ ООД гр. Силистра (цена с ДДС – 5,284 лв., при социална поносимост с ДДС – 5,545 лв.), „ВиК“ АД гр. Ловеч (цена с ДДС – 4,002 лв., при социална поносимост с ДДС – 4,232 лв.).

Предвид изложеното за ненадеждността на статистическите данни, се налага обоснован извод, че цената на ВиК услугата за тези дружества реално може да надхвърли прага на социалната поносимост, което е недопустимо.

Уважаеми господин Иванов,

Като защитник правата и интересите на гражданите, с оглед на изложеното, отправям препоръка - **цената на ВиК услугата, предоставяна от ВиК Смолян, ВиК Русе, ВиК Ямбол, ВиК Стара Загора, ВиК Плевен, ВиК Варна, ВиК Монтана, ВиК Велико Търново, ВиК Силистра, ВиК Враца, ВиК Търговище, ВиК Пловдив и ВиК Габрово да не бъде повишавана.**

С уважение,

ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ